

The background of the entire page is a photograph of a landscape at dawn. A bright sun is rising behind a range of dark mountains, creating a golden glow across the sky and clouds. In the foreground, there are silhouettes of trees and bushes, with some light filtering through the foliage.

Ang Banagbanag

Ang Mantalaan sa Presensya ni Kristo

The Dawn in the Cebuano dialect

Si Samuel Nagdumala Sa Katarong

***Yabeng Bersikulo: “Ug
si Samuel namulong sa
tibook nga balay sa
Israel, nga nagaingon:
Kong kamo
managpamalik kang
Jehova sa bug-os
ninyong kasingkasing,
nan isalikway ang
inyong mga laing dios
ug ang Astaroth gikan
sa taliwala ninyo, ug
ipatumong ang inyong
kasingkasing ngadto
kang Jehova, ug mag-
alagad kaniya lamang:
ug siya magaluwas
kaninyo gikan sa
kamot sa mga
Filistehanon.”
—I Samuel 7:3
Piniling Sulat:
I Samuel 7:3-11,15-17***

SULOD NIINING PANAHON sa kaagi sa Israel, si Samuel mao ang ilang Maghuhukom, nga gipili sa Langitnong Amahan. Sa mao nga posisyons, siya gitawag para modumala sa hustisya alang sa katawhan, ingon man sa pag-awhag kanila sa pag-alagad sa Diyos sa tibook nilang kasingkasing. Dili kini siya masayon nga buluhaton para kang Samuel, tungod sa kahiligon sa katawhan nga mahulog sa kasal-anan ug ang mga dili makadiyos nga binuhatan sa mga dili tomotoong kasilinganan. Niining panahona, ang Israel nakasala sa pagsimba sa mga diyos sa Filistehanon. Tungod niini, gitugotan sa Diyos nga sila mosunod sa mao nga nasud.

Sa paglabay sa panahon, naamguhan sa Israel nga tungod sa ilang kakulangan sa pagkamatitud-anon sa Diyos, wala sila makadawat ug panalangin ug proteksyon , ug “ug ang tibook nga balay sa Israel nanagbakho sunod kang Jehova.” (I Sam. 7:2) Sa pagkakita ni Samuel niini, iyang gisulti ang mga pulong nga anaa sa atong yabeng bersikulo. Sa iyang mga pinulongan, atong nakita nga adunay

tulo ka mga gikinahanglan nga gisetar aron ang Israel maluwas gikan sa mga kamot sa mga Filistehanon ug aron mobalik ang kinatibuk-ang pabor sa Diyos. Ang mga prinsipyo nga nalakip niini nga mga pulong magamit usab sa mga Kristyanos karon nga temporaryong nahilayo gikan sa kasabutan sa Diyos.

Si Samuel nag ingon nga kinahanglan isalikway una sa Israel ang paghalad ug pagsimba sa ilang mga diyos. Ang unang orihinal nga kasugoan nga gihatag sa Israel mao: “Dili kamo magbaton ug laing Diyos gawas kanako.” (Exodo 20:3) Dili mapaabot nga ang Diyos manalangin kanila kung sila mismo wala magasimba kaniya, hinoon naga simba sa walay gahum ug dili matood nga Diyos. Bisan paman, adunay daghang mga butang dinhi sa kalibutan nga mamahimong “diyos” kanato, mga butang nga mamahimong atong gipaka bathala ug ginasimba madako man o magamay. Kini pwedeng maglakip sa mga butang sama sa kalibutanong manggad, posisyon, abilidad, impluwensya, gahum ug uban pang susamamang “diyos” niining makasasalang kalibutan nato karon. Atong isalikway kini nga mga butanga kon atong gitinguha ang pabor gikan sa Diyos.

Ang ikaduhang gikinahanglan nga gihatag ni Samuel mao nga kinahanglan andamon sa mga Israelitas ang ilang mga kasingkasing para sa pag alagad sa Diyos. Ang gipasabot sa pulong “pag andam” mao ang pag establisar o pag ayo. Dinhi atong mahunahuna, nga sa pagsalikway nato sa mga sayop nga “diyos” sa atong kinabuhi, ang punting sa atong mga kasingkasing kinahanglan ma establisar—piho—diha lamang sa atong Langitnong Amahan ug sa iyang pagbuot kanato. Mao kini ang unod sa Kristyanong paghalad ug debosyon.—ang paghimo sa gimbutan sa Diyos sa tanang parte sa atong kinabuhi kutob sa atong mahimo. Sa paghimo niini, nangingahanglan nga ang atong kasingkasing kanunay nakapunting kaniya ug sa iyang maloloy-on nga mga disenyo para sa atong panalangin.

Ang katapusang lakang nga gihatag ni Samuel sa iyang mga pahimangno ngadto sa mga Israelita mao nga kinanahanglan nga moalagad sila sa Diyos ug kaniya lamang. Kini nga mga gipasabot nga kalihokan para kanila—pagtipig sa nagka lain-laing hiyas sa Balaod nga kasabutan, ug ang maabtikon nga pag alagad sa Diyos. Para sa Kristyano, matood gayud nga gikinahanglan ang pagserbisyo nato sa Diyos ug sa

iyang katuyoan para madawat nato ang kinatibuk-ang pananlangin. Si Apostol Santiago miingon, “Ang pagtoo nga walay pagbuhat walay kapuslanan.”—Santiago 2:2

Si David Nagtagik Sa Hustisya Sa Diyos

***Yabeng Bersikulo:
“Ug si David
naghari sa ibabaw
sa tibook Israel; ug
gipakanaug niya
ang hustisya sa
tibook katawhan
niya.”***

—I Cronicas 18:14

***Piniling Sulat:
II Samuel 23:1-7;
I Chronicas 18:14***

ANG MATARONG NGA PAGHARI NI DAVID sa Israel, sama sa nahisulat sa atong yabeng bersikulo, naka sentro sa kamatooran nga iyang gipatuman ang balaod sa Diyos sa kaangayan ug katarong. Dinhi, siya nahisama sa umalabot nga paghari ni Hesukristo ug pangasaw-onon diha sa katarong. Sa pagpahibalo sa Anghel nga si Gabriel sa umalabot nga pagkatawo ni Hesus kang Maria, iyang gihtag kanato ang importanteng kamatooran nga nagaingon, “Ug tan-awa, magasamkon ikaw ug igaanak mo ang usa ka bata nga lalaki, ug siya imong paganganlan si Jesus...Siya mahimong bantugan ug pagatawgon nga Anak sa Labing

Halangdon; ug kaniya igahatag sa Ginoong Dios ang trono sa iyang amahan nga si David.”—Lucas 1:31,32

Sa wala madugay sa wala pa matapos ang paghari ni David ug nahikatulog siya sa kamatayon, iyang gisulti nga sama sa usa ka propeta ang mahitungod sa paghari unya ni Kristo, nga natala sa II Samuel 23:1-7. Sa bersikulo 1 ug 2, si David miingon nga siya “ang gidihogan sa Diyos ni Jacob,” ug ang “Espirito sa Ginoo” anaa kaniya, nagagiya kaniya sa iyang mga pulong, isip hari sa iyang mga katawhan. Si Hesus sa iyang pagsugod sa iyang kalibutanong pagsangyaw, nagsulti usab sa sama nga pulong mahitungod sa iyang kaugalingon, kinutlo gikan kang propeta Isaias. “Ang Espirito sa Diyos ania kanako...iya akong gidihogan..” (Lucas 4:18) Sa parehong kaso ni David ug ni Hesus, sa pagdihog sa Diyos ug Iyangg Espirito nagapamatood nga sila ang pinili sa Langitnong Amahan isip magahari sa iyang mga katawhan.

Si David padayon nga nag ingon nga ang mapili nga mohari sa katawhan mao kadtong matarong, ug magahari nga adunay kahadlok ug pagtahod sa Diyos. (II Sam. 23:3) Siya ubos sa giya, matod pa niya, “Nahisama sa kahayag sa kabuntagon sa diha nga mosubang na ang adlaw nga nagasilang, Usa ka buntag nga walay mga panganod, Sa diha nga ang mahutay nga balili mogitib sa yuta, Pinaagi sa masanag nga pagsilang tapus ang ulan.” (bers. 4) Kini usab mga panagna nga mga pulong, nga nagsulti mahitungod kang Kristo. Siya ang “Kahayag sa kalibutan” (Juan 9:5) Ang kahayag nagrepresentar sa kalamdagan sa kamatooran, ug busa kini adto mahitabo sa gingharian ni Kristo. Siya mobangon, sama sa adlaw nga naghatag ug kahayag sa katawhan para mahibaloan ang Diyos ug ang iyang mga pamaagi. Mao usab kini ang panahon nga walay panganod nga dala sa bagyo sa kagubot nga atong nakita sa panahon karon sa tibook kalibutan—sama sa gisulti ni David, “kabuntagon nga walay panganod.”

Sa iyang kaugalingong pag-angkon, si David nahibalo nga ang iyang pagdumala “dili ingon niana uban sa Diyos.” (II Sam. 23:5) Nga dili kadto panahon nga malinawon nga walay dag-um. Halos ang tanang panahon sa paghari ni David nagugol sa pagpakig-away batok sa mga kaaway sa Israel. Apan, sa mao usab nga bersikulo, iyang gisulti ang saad sa Diyos nga “walay katapusang kasabutan”, nga adunay kahan-ayan sa tanang butang ug sigurado: kay kini mao ang akong kaluwasan, ug tanan kong ginahandum.” Dinhi, si David nagsulti sa Abrahamic nga kasabutan, Diin ang Diyos nagsaad nga sa hustong panahon, ang binhi moabot, ug panalanginan ang tanang kabanayan sa yuta. (Gen. 12:3; 22:18; 26:4; 28:14) Bisan paman, siya gikan sa kaliwat ni Judah, ang tribu diin ang binhi nga gisaad, si David managnaong nagsulti mahitungod sa umalabot nga adlaw diin ang tugbang nga binhi ni Abraham moabot sa eksena.

Si Apostol Pablo misulti mahitungod sa binhi sa Abrahamic nga kasabutan. “Karon ang mga saad gihatag kang Abraham ug sa iyang kaliwat. Wala ingna, ‘Ug sa mga kaliwatan,’ nga daw ingon ug daghan, kondili, ‘Ug sa imong kaliwat,’ ingon nga usa ra, nga mao si Cristo.” (Galacia. 3:16). Pinaagi niini nga kasabutan nga si David ug ang tanang katawhan, makaingon , “Mao kini ang akong kaluwasan, ug ang tanan kong gihandum.”

Si Solomon Gahusay Inubanan sa Kaalam ug Hustisya

Yabeng Bersikulo:
“Ug ang tibook
Israel nakadungog
sa hukom nga
gihukom sa hari; ug
sila nangahadlok sa
hari: kay nakita nila
ang kaalam sa Dios
diha kaniya sa
pagtuman sa
justicia.”
—I Kings 3:28

Piniling Sulat:
I Mga Hari 3:16-28;
II Cronicas 9:8

HUMAN SA KAMATAYON NI DAVID, ang iyang anak nga si Solomon napili nga hari sa Israel. Sa panghinaut nga masunod niya ang lakang sa iyang amahan, nangamuyo si Solomon sa Diyos para magiyahan. Siya miingon, “Hatagi ako karon sa kaalam ug kahibalo, aron ako mogula ug mosulod sa atubangan niining katawohan.” (II Cron. 1:10) Gihatag sa Diyos ang gipangayo ni Solomon kay iyang nakita ang kalumo sa iyang kasingkasing ug gihatagan niya kini sa dakong kaalam ug kahibalo nga nagkanayon, “Tungod kay kini diha sa imong kasingkasing, ug ikaw wala mangayo ug mga bahandi, pagkadato, kun kadungganan, ni sa kinabuhi nila nga nagadumot kanimo, ni mangayo ka sa hataas nga kinabuhi; kondili nangayo sa kaalam ug kahibalo alang sa imong

kaugalingon, aron ikaw makahukom sa akong katawohan, nga sa ibabaw kanila gihimo ko ikaw nga hari.”—berso 11

Ug dihaniha dayon, gisulayan ang kaalam ni Solomon. Sa mubo nga pagbatbat sa 1 Mga Hari 3:16-22: Duha ka babaye ang midangop sa hari mahitungod sa usa ka seryoso nga butang. Sila parehong nagpuyo sa usa ka balay, ug ang usag usa parehong nanganak adunay tulo ka adlaw ang kalay-on. Sila lamang ug ang bag-ong natawong mga bata ang nagpuyo sa mao nga balay. Ang anak sa ika duhang babaye nabuhi lamang sa pipila ka adlaw ug namatay nianang gabii. Sa pagka amgo niya nga patay

na ang iyang anak miadto siya sa kwarto sa unang babaye nga natulog. Iyang gikuha ang buhing bata gikan sa kiliran sa natulog nga inahan, ug gibutang niya ang iyang patay nga anak sa iyang mga bukton. Pagmata sa inahan atong buhing bata, iyang nakita ang patay nga bata sa iyang mga bukton, sa una nagtoo siya nga iyang anak. Apan gilayon, iyang naamgohan nga dili kadto niya anak kon dili sa usa ka babaye. Iyang giduol ang babaye nga nagkuha sa iyang anak nianang gabii, apan namakak ang babaye nga walay dautan nga nahitabo nianang gabhiona ug ang buhing bata iya gayud. Busa ang duha ka babaye parehong mitestigo sa hari nga ang bata ilang anak, ug ang namatay anak sa usa.

Ang kaalam ni Solomon gipakita sa iyang tubag sa duha ka babaye. Ug ang hari miingon “Dad-i ako ug usa ka pinuti. Ug gidala nila ang usa ka pinuti sa atubangan sa hari. Bahina ang buhing bata sa duha, ug ihatag ang katunga sa usa, ug ang katunga sa usa.” (bers. 24,25) Sa mabaw nga paglantaw, ang mao nga tubag ingon sa mangil-ad sa hunahuna sa tawo. Apan, sa makita nato sa duha ka babaye, klaro kaayo nga si Solomon walay intensyon nga mohimo sa mangil-ad nga buhat. Sa kaalam nga iyang nakuha gikan sa Diyos, iyang nasayran nga mugawas ang kamatooran tungod sa pamaagi sa iyang pagtubag. Ang babaye nga maoy matood nga inahan sa bata dili makaako paghunahuna sa gisulti sa hari nga bahinon ang bata ug busa miingon siya, iyang ihatag ang bata sa babaye para dili lamang patyon ang bata. Sa laing bahin, ang inahan sa bata nga namatay, ug walay balatian nga nagbaylo sa duha ka bata mala nga mitubag nga walay problema niya kung tungaon sa hari ang bata.— bers. 26

Mao lamang kini ang gipaabot ni King Solomon nga madungog. Iyang gihatag ang buhing bata sa tinood nga inahan. (bers. 27) Ang atong yabeng bersikulo nagpakita nga ang aksyon ni haring Solomon dali lamang mikaylap sa Israel. Labaw sa tanan mao nga giila kini sa katawhan isip kaalam gikan sa Diyos. Matood gayud nga ang kaalam sa Diyos, sa tanang kapanahunan dili matukib ni bisan kinsa. “O ang kahilabihan gayud sa kadagaya ug sa kaalam ug sa kahibalo nga iya sa Dios! Pagkadili matugkad sa iyang mga paghukom ug pagkadili matukib sa iyang mga paagi!”—Roma 11:33

Ang Hari Miaksyon Para Sa Balo

Yabeng Bersikulo:

***“Ug sa nangutana
ang hari sa babaye,
iyang gisuginlan siya.***

***Busa ang hari
nagtudlo kaniya sa
usa ka punoan, nga
nagaingon: Iuli ang
tanang nga iya, ug ang
tanang abut sa uma
sukad sa adlaw nga
siya mitalikod sa yuta
hangtud karon.”***

—II Mga Hari 8:6

***Piniling Sulat:
II Mga Hari 8:1-6***

ANG ATONG LEKSYON maoy sumpay sa nahitala nga makita nato sa II Mga Hari 4:8-37, diin gibalik ni Eliseo ang kinabuhi sa anak sa Shunammite nga babaye. Human niya kini himoa, gipahibalo ni Eliseo ang babaye nga adunay mahitabong kagutom sa yuta sa Israel sulod sa pito ka tuig. Iyang girekomendar nga dalhon niya ang tibook banay ngadto sa yuta sa Filistehanon hangtod matapos ang gutom. Iya kining gihimo, gibiyaan niya ang iyang balay sa Israel.—II Mga Hari 8:1

Pagkahuman sa pito ka tuig, ang babaye mibalik sa Israel ug iyang nahibal-an nga ang iyang balay, yuta ug mga kabtangan giangkong na sa lain sa dihang wala siya. “Ug siya miadto ngadto sa hari aron sa pagpakilooy sa hari mahitungod sa iyang balay ug yuta.”

(berso 3) Bisan wala matala ang ngalan sa

hari, apan gituohan nga si haring Jehoram sa Israel. Swerte usab nga sa maong higayon nga ang babaey miduol sa hari, nakigstorya siya kang Gehazi, ang sulugoon ni Eliseo. Si Gehazi nag estorya kang haring Jehoram sa tanang maanindot nga milagro nga gihimo ni Eliseo. Iyang gisugilon sa hari kung giunsa ni Eliseo pagbalik sa kinabuhi sa anak sa Shunammite nga babaye, sa dihang ang babaye uban ang iyang anak, miduol kaniya para mohangyo sa iyang yuta ug balay. Sa kalipay, si Gehazim misinggit, “Ginoo ko, Oh hari, kini mao ang babaye, ug kini ang iyang anak nga gibanhaw ni Eliseo.” (berso 5)

Atong mahanduraw ang kahikurat sa mga tawo nga anaa didto—ang babaye, iyang anak, ang sulogoon ni Eliseo, ug ang hari—sa dihang ang mga panghitabo sa dugay ng mga katuigan nabutyag diha kanila. Dayag nga wala si Eliseo niini nga miting, apan siya mismo ang adunay kalambigitan sa tanang mga eksperyensya nga maoy nagdala kanila atubang sa hari. Ang atong yabeng bersikulo nag ingon nga sa dihang nadungog sa hari ang tanan, Si haring Joram nagtudlo ug usa ka opisyal nga maoy magsiguro nga mabalik sa babaye ang iyang yuta, balay ug kabtangan. Bisan ang abot gikan sa iyang mga tanom sa dihang wala siya kinahanglan bayaran.

Ang atong pagtulon-an dili lamang sugilanon nga natapos sa kalipay. Kini siya naghulagway sa mga panalangin sa umalabot nga gingharian ni Kristo dinhi sa yuta. Ang pagbanhaw sa kinabuhi sa anak sa babaye nagpunting ngadto sa kabanhawhan sa tanang katawhan. Si Hesus nagsulti niini nga panahon diin, “Ang tanan nga anaa sa mga lubong managpakabati sa iyang tingog, ug ang mga nanagbuhat ug maayo managpanggula nga binanhaw ngadto sa kinabuhi.” (Juan 5:28,29) Ang pagbalik sa kinabuhi sa anak sa babaye tipik lamang sa tibook hulagway. Ang gutom sa tibook Israel sa pito ka tuig naghulagway sa kamatooran nga ang tawo nagpuyong uhaw ug gutom sa kamatooran ug katarong, tungod kay ang atong unang mga ginikanan nahulog man sa sala. Sama sa babaye nga mibiya sa Israel aron magpuyo sa yuta sa mga kaaway sa Israel, ang tawo usab, gisalikway sa Diyos sukad mosulod ang sala sa kalibutan, napugos nga magpuyo ubos sa pagdumala sa “prinsipe niining kalibutana,” nga si Satanas. Ang mahimayaon nga tapos sa sugilanon diin ang yuta, balay ug kabtangan sa babaye nahibalik kaniya, nagpakita nga sa oras nga ang gutom sa katarong niining kalibutana matapos na, mahibalik sa tawo ang tanan nga nawala sa panahon unya nga napamulong nga “paghiuli sa tanang butang.”—Lucas 19:10; Buhat 3:21

Si Josapat Naghimo Ug Reporma sa Hukmanan

***Yabeng Bersikulo:
“(Siya) miingon sa
mga maghuhukom:
Hunahunaa ug unsay
inyong pagabuhaton:
kay kamo dili
magahukom alang sa
tawo, apan alang kang
Jehova; ug siya
magauban kaninyo sa
paghukom.”
—II Cronicas 19:6***

***Piniling Sulat:
II Cronicas 19:4-11***

SI JOSAPAT usa sa mga matarong nga nagdumala sa duha ka tribung gingharian sa Judah. Naghimo siya ug mga reporma sa panahon sa iyang pagdumala ilabina mahitungod sa hustisya ug hukom. Kini nga mga importante nga mga butang nahimong gubot ug pagkadautan ubos sa dautang pagdumala sa mga nangaging hari. Malisod ang pagbalik niini tuod kay nasayod siya nga ang iyang tumong mao man ang pagdala ug balik sa katawhan ngadto sa “Kang Jehova, ang Dios sa ilang mga amahan.” —II Cronicas 19:4

Ang unang gihimo ni Josapat mao “Ug siya nagabutang sa mga maghuhukom sa yuta sa tanang mga kinutaang ciudad sa Juda, sa usa ug usa

ka siyudad.” (berso 5) Sama sa kaimportante sa atong yabeng bersikulo, iyang gimanduan nga sila dili magahukom pinasubay sa tawo, apan kini ilang himoon para sa Diyos nga maoy mogiya kanila sa ilang paghukom. Mipadayon siya sa iyang mando nga nagpahimangno “walay pagpili sa bisan kinsa” ug “pagdawat ug mga regalo” sa ila unyang pagpakanaog sa hukom. Kay ang paghukom nga adunay pagpihig giisip nga “kadautan diha sa atong Ginoo nga atong Diyos.” — (berso 7)

Adunay mga leksyon niini para sa mga katawhan sa Diyos karon. Bisana paman nga dili pa panahon para sa kinatibuk-ang paghukom sa mga kasingkasing sa katawhan diha atubangan sa Diyos, panahon karon

sa mga naghalad sa ilang kinabuhi nga maghukom sa ilang kaugalingon diha sa Diyos. Si Apostol Pablo nagtugon kanato nga “hukman nato atong kaugalingon,” maghimo ug kausaban sa atong kinabuhi aron dili kita pagahukman ug maayo sa atong langitnong Amahan. (I Cor. 11:31) Kini nga paghukon sa atong kaugalinon naglakip sa daghan nga mga butang—ang atong desisyon diha sa hagip-ot nga dalan, kung giunsa nato pag gamit atong mga oras, ang pag gamit nato sa mga pamaagi, ang klase sa atong mga kinaiya, giunsa nato pag serbisyo ang Diyos, ang atong mga gawi ug pagtagad diha sa atong mga kaigsoonan ug sa isig katawo sa kinatibuk-an ug sa tanan pang aspeto sa atong kinabuhi. Kung ang hari nagmando sa mga maghuhukom niadtong panahona, kita, sa atong paghukom sa mga gisulti sa unahan magbuhat niini pinasubay sa pamaagi ug kagustuhan sa Diyos. Ang atong paghukom sa mga butang dili tungod sa respeto sa tawo o sa mga regalo nga kalibutanon o klaseng lawasnon nga makaapekto sa atong paghukom palayo sa Diosnong kaangayan.

Gitudlo ni Josapat ang mga Levites ug mga pari sa usa ka espesyal nga paghukom, gna mao ang pag hatag ug hustisya nga naglangkub sa mga kagubot ug kontobersya sa katawhan. Usa kini ka buluhaton nga kalmado tungod kay kini aduna man dala nga silot. Bisan ang kinabuhi uug kamatayon nga mga butang ginadesisyonan sa mga okasyon. Ubos niana nga mga kaha-ayan, ang paghatag ug hustong paghukom importante kaayo. Ang hari nagatudlo sa mga hukom nga kinahaglan ang ilang pang gawi “diha sa kahadlok sa Diyos, matinud-anon, ug adunay perpektong kasingkasing.” (II Cron. 19:9) Ingon man usab miingon siya, “Pagmaisugon kamo, ug si Jehova magauban sa maayo.” (bers. 11)

Sama niining mga espesyal nga mga maghuhukom, kadtong mga katawhan sa Diyos nga karon matinud-anon sa pagtan-aw sa kaugalingong kalihukan sa ilang kinabuhi, hatagan usab ug espesyal nga pabor ug pribelihiyo ug dakong responsibilidad sa sunod nga kapanahunan. Uban sa ilang pangulo, nga si Kristo, ilang pagahukman ang kalibutan sa katarong sulod unya sa usa kalibo ka tuig nga adlaw sa paghukom diha sa gingharian ni Kristo.—Buhat 17:31